

Oslo, 29.4.2005

TILLATELSER TIL ARBEID OG UTDANNING I NORDEN, GITT TIL BORGERE AV DE NYE EØS-LANDENE I PERIODEN MAI 2004– MARS 2005

Rapporten er utarbeidet av Utlendingsdirektoratet i Norge på vegne av arbeidsgruppene for statistikk og EU/EØS/Schengen.

For at statistikken skal være mest mulig sammenlignbar er den begrenset til kun å gjelde førstegangstillatelser gitt i medhold av EØS-regelverket til arbeidstagere fra de nye EØS-landene.

Statistikken må tolkes i sammenheng med at landenes regelverk og praksis på området kan påvirke hvordan, og om, saker registreres m. v.. Finland og Sverige registrerer for eksempel ikke tillatelser med varighet under tre måneder. Danmark og Norge inkluderer som regel også disse vedtakene i sine statistikker og Danmark har ikke mulighet til å skille mellom vedtak med varighet over/under tre måneder i EU/EØS-saker.

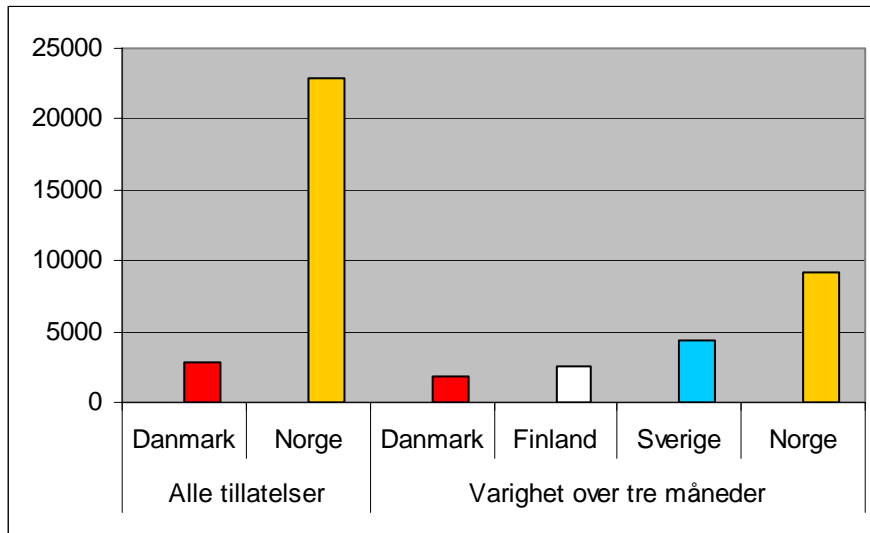
Statistikken omfatter førstegangstillatelser gitt til arbeidstakere i perioden 1. mai 2004 til og med 31. mars 2005. Dersom ikke annet er opplyst, er figurer og tabeller basert på tillatelser med varighet over tre måneder for Finland, Sverige og Norge, og alle tillatelser for Danmark.

Tillatelser til arbeid - mottagerlandene

Figuren under gir et bilde av innvilgede tillatelser til arbeid i perioden.

Den viser fordelingen mellom Danmark og Norge av alle tillatelser uansett varighet, og fordelingen mellom Danmark, Finland, Sverige og Norge av tillatelser med varighet over tre måneder.

Figur 1. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til arbeidstagerne fra de nye EØS-landene i perioden mai 04 – mars 05.

Vi ser at Norge har gitt klart flest tillatelser, men at kun 40 prosent av disse har en varighet over tre måneder. Danmark anslår at omkring 2/3 av tillatelsene har en varighet over tre måneder. Dette utgjør ca 1 870 tillatelser, omkring 610 færre enn Finland.

En prosentvis fordeling av tillatelser med varighet over tre måneder (inkludert Danmark med tillatelser under tre måneder), viser at Norge har i underkant av 50 prosent av arbeidstagerne. Dette er en lavere andel enn i rapporten som ble utarbeidet med tall pr september 2004, da Norge sto for nesten 60 prosent. Denne endringen antas imidlertid i all hovedsak å være grunnet i at Finland har revidert sine tall.

Tabell 1. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til arbeidstagerne fra de nye EØS-landene i perioden mai 04 – mars 05.

	Danmark	Finland	Sverige	Norge	Tot
Estland	69	2088	406	373	2936
Kypros*		0	3	2	5
Latvia	299	117	258	397	1071
Litauen	1108	67	740	2103	4018
Malta*		0	2	2	4
Polen	1139	109	2585	5856	9689
Slovakia	53	9	66	208	336
Slovenia	4	0	14	11	29
Tsjekkia	55	23	108	113	299
Ungarn	75	70	213	72	430
Totalt	2802	2483	4395	9137	18817
prosent	15	13	23	49	

* Overgangsordningen gjelder ikke for Kypros og Malta

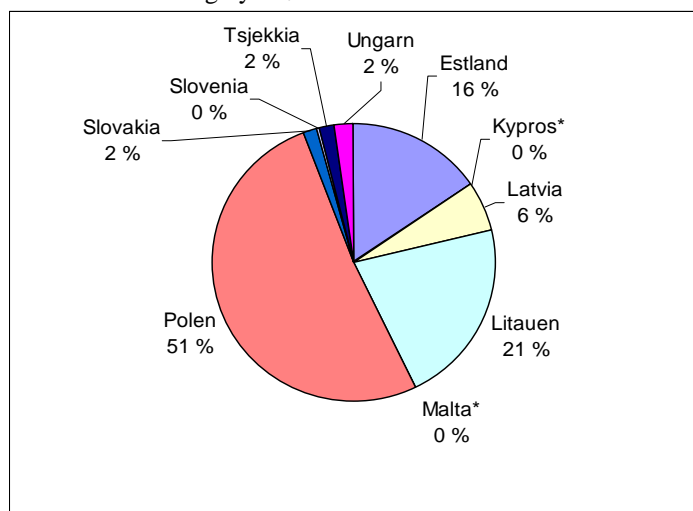
Tallene for 2005 er foreløpige

Det høye antallet i Norge kan nok fremdeles forklares med det relativt store behovet for arbeidskraft i sesongregulert virksomhet, landbruket, men også med et stort behov for arbeidskraft innen bygg- og anleggsbransjen. Utlendingsdirektoratet anslår at mellom 70 – 80 prosent av tillatelser med formål arbeid gitt til borgere av de nye EØS-landene, gjelder sesongarbeid.

Tillatelser til arbeid - avsenderlandene

Det er fremdeles polske arbeidstgere som er den desidert største gruppen med 51 prosent av tillatelsene. Litauen er nummer to med 21 prosent og Estland nummer tre med 16. Polen og Litauen er nummer en og to i Danmark, Sverige og Norge, mens Estland er nummer en i Finland med godt over 80 prosent av tillatelsene (se Tabell 1).

Figur 2. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til arbeid - mai 04 – mars 05.
Prosentvis fordeling nye EØS-land.

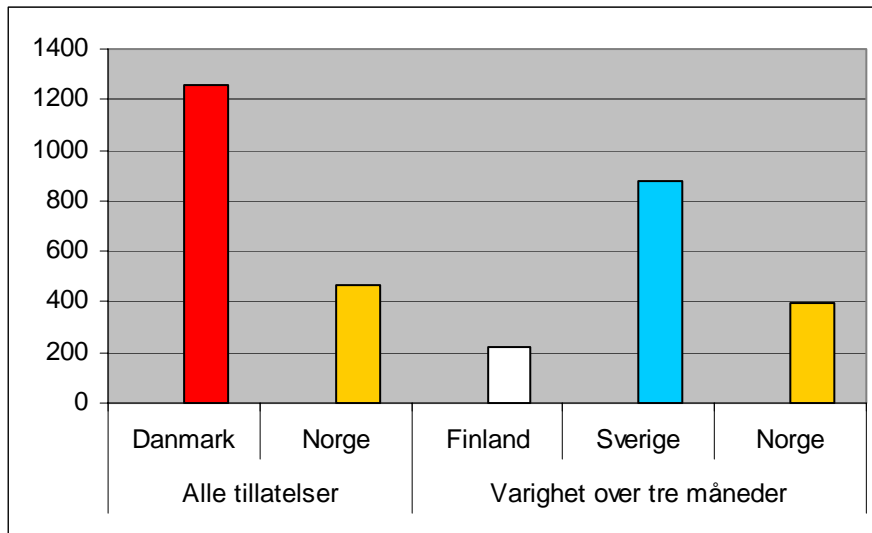

Det er fremdeles slik at ingen av de nordiske landene kan rapportere på antall tjenesteytere og selvstendige næringsdrivende som har vært virksomme i landet. Muligheten for å få fram relevant statistikk for dette, og for statistikk som belyser om utvidelsen fører til en økt permanent arbeidsinnvandring, og hvilke bransjer dette vil omfatte, bør utredes i alle de nordiske land med sikte på å gi en samlet redegjørelse til NU. Dette forutsetter et samarbeid med nasjonale arbeidsmarkedsmyndigheter og andre med relevant statistikk på området. En bedre oversikt over varighet og fornyelse av tillatelser kan også gi noen svar.

Tillatelser til utdanning - mottagerlandene

En sammenligning av utdanningstillatelser gir et annet bilde enn for tillatelser til arbeidsformål. Vi ser at Danmark har innvilget klart flest. De danske tallene inkluderer også her tillatelser med varighet under tre måneder, men det er grunn til å anta at de ikke utgjør en stor del av det totale antall tillatelser. For Norge utgjør for eksempel tillatelser med varighet under tre måneder kun 15 prosent av totalen. Det tas imidlertid forbehold om spesielle program for ”sommerskole” og lignende som kan gi andre utslag for Danmark, Finland og Sverige.

Figur 3. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til utdanning - mai 04 – mars 05.

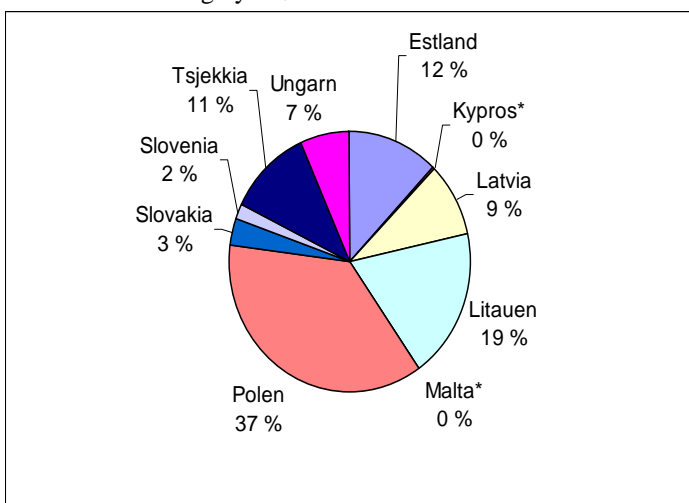

Sverige er nummer to, men ligger nok noe nærmere Danmark enn hva figuren viser. Norge blir nummer tre, selv om vi teller med tillatelser med varighet under tre måneder også.

Tillatelser til utdanning - avsenderlandene

Vi ser også her at borgere av Polen har fått de fleste tillatelsene med 37 prosent av tillatelsene, foran Litauen med 19 prosent og Estland med 12. Tsjekkia og Ungarn, 11 og 7 prosent, utgjør en betydelig større del av antall tillatelser til utdanning enn de gjorde for arbeid der de kun utgjorde 2 prosent hver.

Figur 4. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til utdanning - mai 04 – mars 05. Prosentvis fordeling nye EØS-land.

Vi ser mye av den samme fordelingen i de nordiske land som for arbeidstillatelser; med Polen nummer en i Danmark, Sverige og Norge, og Estland nummer en i Finland.

Tabell 2. Antall innvilgede førstegangs EØS-tillatelser til utdanning - mai 04 – mars 05.

	Danmark	Finland	Sverige	Norge	Tot
Estland	69	88	139	40	336
Kypros*	3	0	1	1	5
Latvia	83	12	91	66	252
Litauen	265	19	145	82	511
Malta*	4	0	1	0	5
Polen	585	44	286	90	1005
Slovakia	23	4	34	29	90
Slovenia	30	4	24	1	59
Tsjekia	119	29	103	56	307
Ungarn	73	25	53	29	180
Totalt	1254	225	877	394	2750

Tallene for 2005 er foreløpige

Det er vanskelig for Utlendingsdirektoratet å gi noen forklaring eller konklusjon på hva som gjør at noen nordiske land er mer ”populære” enn andre. Dette vil blant annet kreve en bredere analyse av hvilke typer utdanning tallene omfatter, hvilke nasjonale regler som gjelder for å gi slike tillatelser og en utredning av hvilke utdanningstilbud og eventuelle spesielle skoleprogram som er tilgjengelig for borgere av de nye EØS-landene.

For Utlendingsdirektoratet

Alf Erik Svensbraaten
seniorrådgiver

1. vedlegg
Diverse grunnlagsstatistikk

Vedlegg 1.

Danmark:

**Tabel 1. Lønarbejde til personer fra de nye EU-lande
(den særlige overgangsordning)**

Periode: Nationalitet:	2004	2005
	Maj-dec	År til ultimo marts
Estland	49	20
Cypern *		
Letland	242	57
Litauen	833	275
Malta *		
Polen	806	333
Slovakiet	48	5
Slovenien	3	1
Tjekkiet	48	7
Ungarn	68	7
I alt	2 097	705

*Den særlige overgangsordning gælder ikke for Cypern og Malta

**Tabel 2. Antal studietilladelser efter EU/EØS reglerne til
personer fra de nye EU-lande**

Periode: Nationalitet:	2004	2005
	Maj-dec	År til ultimo marts
Estland	56	13
Cypern	3	0
Letland	51	32
Litauen	203	62
Malta	4	0
Polen	352	233
Slovakiet	14	9
Slovenien	18	12
Tjekkiet	89	30
Ungarn	49	24
I alt	839	415

Tallene for 2005 er foreløbige

Finland:

Granted residence permits for the new EU citizens 2004

NATIONALITY	Common-law				Student	Family ties	Finnish spouse	Work	Entrepreneurship	Total
	Minor	Marriage	Marriage	Other						
Czech Republic				2	16	5	3	17		43
Estonia	22	10	2	53	82	168	72	1533	27	1969
Hungary		1		1	12	30	5	51		100
Latvia	3			6	9	8	7	114		147
Lithuania		2		3	14	10	4	55		88
Poland	1			1	30	19	15	76	2	144
Slovak Republic				2		3		8		13
Slovenia					1	2				3
TOTAL	26	13	2	68	164	245	106	1854	29	2507

Granted residence permits for the new EU citizens Jan - March 2005

NATIONALITY	Other	Student	Family ties	Finnish spouse	Work	Entrepreneurship	Total
Czech Republic		13	1	3	6		23
Estonia	13	6	70	46	555	12	702
Hungary	1	13	7	4	19		44
Latvia	2	3	2	1	3		11
Lithuania		5	4	3	12		24
Poland		14	5	6	33	2	60
Slovak Republic		4	2		1		7
Slovenia		3					3
Kaikki yhteensä	16	61	91	63	629	14	874

Sverige:

Beviljade uppehållstillstånd enligt EES-avtalet maj-dec 2004

Tillstånd över tre månader

Medborgarskap	Arbets tagare	Egen företagare	Tillhanda håll/Mottagare av tjänster	Studer ande	Pensionär	Make/maka /barn	Föräldrar	Andra anhöriga	Förlängning av tillstånd	Totalt
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	
CYPERN	3		1			1	3			8
ESTLAND	302	5	26	118	3	116	1		10	581
LETTLAND	222	12	13	68	2	54	2		7	380
LITAUEN	562	14	11	106	3	169	1		17	883
MALTA	1			1			1			3
POLEN	1970	97	141	193	44	815	2		79	3341
SLOVAKIEN	52	2	7	19		32			1	113
SLOVENIEN	12			16		7			2	38
TJECKIEN	92	2	3	66		17			3	184
UNGERN	156	1	7	41		105			9	326
SUMMA NYA EU	3372	133	209	628	62	1319	6	0	128	5857
ÖVRIGA EU-LÄNDER	1696	108	190	2378	330	1712	8	1	555	6978
Totalt	5068	241	399	3006	392	3031	14	1	683	12835

Beviljade uppehållstillstånd enligt EES-avtalet jan-mar 2005

Medborgarskap	Arbets tagare	Egen företagare	Tillhanda håll/Mottagare av tjänster	Studer ande	Pensionär	Make/maka /barn	Föräldrar	Förlängning av tillstånd	Totalt
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L9	
CYPERN				1					1
ESTLAND	104	1	3	21		19		13	161
LETTLAND	36	2	5	23	2	12		15	95
LITAUEN	178	6	2	39		77		27	329
MALTA	1								1
POLEN	615	59	29	93	18	313	4	81	1212
SLOVAKIEN	14			15		5		10	44
SLOVENIEN	2	1		8		4		2	17
TJECKIEN	16	1		37	1	13		3	71
UNGERN	57	3	4	12	3	33		8	120
SUMMA NYA EU	1023	73	43	248	24	476	4	159	2050
ÖVRIGA EU-LÄNDER	663	40	63	582	104	609	3	199	2263
Totalt	1686	113	106	831	128	1085	7	358	4314

Norge:

2004, mai til desember

Arbeidstakere - Varighet

Land	Inntil 3 mnd	Over 3 mnd	Ukjent	Totalt
Estland	225	324	6	555
Kypros	0	2	0	2
Latvia	568	336	6	910
Litauen	3181	1708	53	4942
Malta	0	1	0	1
Polen	8378	4609	62	13049
Slovakia	341	178	2	521
Slovenia	5	10	0	15
Tsjekkia	212	95	0	307
Ungarn	22	56	0	78
Totalt	12932	7319	129	20380

Tillatelser

Land	Arbeids-taker	Ervervs-virksomhet	Tjeneste-yter	Tjeneste-mottager	Faste periodiske ytelser	Utdanning	Familie	Totalt
Estland	555		1	19		38	12	625
Kypros	2						0	2
Latvia	910					62	21	993
Litauen	4942		7	21	1	1	77	5117
Malta	1						0	1
Polen	13049		30	71			177	13408
Slovakia	521		2				25	562
Slovenia	15						1	16
Tsjekkia	307		2	1			38	359
Ungarn	78		1	2			34	121
Totalt	20380		43	114	1	1	356	21204

2005, januar til mars

Arbeidstakere - Varighet

Land	Inntil 3 mnd	Over 3 mnd	Ukjent	Totalt
Estland	25	49	0	74
Latvia	42	61	0	103
Litauen	256	395	1	652
Malta	0	1	0	1
Polen	391	1247	6	1644
Slovakia	15	30	0	45
Slovenia	1	1	0	2
Tsjekkia	10	18	0	28
Ungarn	9	16	0	25
Totalt	749	1818	7	2574

Tillatelser

Land	Arbeids-taker	Ervervs-virksomhet	Tjeneste-yter	Faste periodiske ytelser	Utdanning	Familie	Totalt	
Estland	74			2		5	8	89
Kypros	0					1	0	1
Latvia	103					12	8	123
Litauen	652		2	1		13	48	716
Malta	1						1	2
Polen	1644		41	9	1	34	74	1803
Slovakia	45					9	7	61
Slovenia	2						0	2
Tsjekkia	28		1			30	0	59
Ungarn	25		1			7	7	40
Totalt	2574		45	12	1	111	153	2896